

УДК 327.297(571+470)

Науково-теоретичний альманах «Грані»
Scientific-theoretical almanac «Grani»

«Grani». 2016. 138(10), 66-71.

doi:10.15421/1716107

www.grani.org.ua

Перспективи врегулювання конфлікту у Сирії в контексті загострення російсько-американських відносинО.С. Вонсович¹

Стаття присвячена дослідженню перспектив врегулювання конфлікту в Сирії у контексті загострення російсько-американських відносин. Визначено, що конфлікт в Сирії, який почався навесні 2011 р. громадянською війною між Сирійською діючою армією, формуваннями «поміркованої» сирійської опозиції, курдськими регіоналістами, а також різного роду ісламістськими терористичними угрупованнями (ІДІЛ, Фронт ан-Нусра та ін.) достатньо швидко переріс у багатосторонній збройний конфлікт із іноземним втручанням. З'ясовано, що після втручання у конфлікт Росії та США він набув ще більшої складності, суперечності та гостроти; результатом цього стало також і безпосереднє загострення відносин між ними, яке, на сьогоднішній день, призвело до відновлення силового протистояння. Встановлено, що перспективи врегулювання конфлікту в Сирії у контексті загострення російсько-американських відносин є важко прогнозованими та суперечливими. Обґрунтовано тезу про те, що позитивне врегулювання конфлікту залежатиме від того, наскільки безпосередні сторони конфлікту та зовнішні учасники будуть зацікавлені у стабілізації ситуації в близькосхідному регіоні і від того, наскільки вони будуть практично активними щодо виконання тих пропозицій, які надходять від міжнародних організацій та країн.

Ключові слова: позиції; інтереси; протиріччя; переговорний процес; воєнне втручання; конструктивний діалог

Prospects of the Syria conflict's settlement in the context of the exasperation of Russian-American relationsO.S. Vonsovykh²

The prospects of the Syria conflict's settlement in the context of exasperation of Russian-American relations have been investigated. Nowadays this conflict is one of the largest centers of danger in the world. Moreover, after the intervention of Russian Federation and United States of America in the conflict, it gained even greater complexity, contradictions and urgency. We should say that after analyzing the positions of participants of the conflict, it is clear that the rapid resolution of the situation shouldn't be expected. Such factors as differences in views and positions, antagonistic mood, uncompromising, aggressive behavior, the prevalence of power factor, terrorist activity and others do not allow improving the performance reconciliation of the parties' process. Important thing is that exasperation of Russian-American relations is one of the key negative external factors, which makes it impossible to establish meaningful strategic dialogue between the conflicting parties. The process of further settlement will depend on how quickly Russian and American parties will find understanding regarding key issues of the conflict. Not less important is the conflict settlement processes. Now this process seems to be very complicated. Divergence of interests and views of direct participants and key «players» Russia and the United States do not allow to speak about the presence of compromise and constructive dialogue. If they are not achieved soon, it can lead to unpredictable consequences, such as the expansion of «geography» of the conflict or its transfer to other areas. We should pay attention to the fact that further exasperation of Russian-American relations may cause open military confrontation between this two countries about which people have recently started talking more often. This confrontation complicates not only the progress of the conflict, but also creates some additional problems that affect negatively the dynamic of negotiation process. In order to prevent complications of the Syria conflict, it is necessary to make the collective efforts from both countries and international organizations, first of all, to reconcile the Russian Federation and the United States. This process is difficult in the context of practical realization due to the current situation, but it should strive in order to prevent further escalation of tension. It is clear fact that until the support of regime of B. Assad and «modern» Syrian opposition continues, the conflict will take place in a transparent manner. That's why it is necessary to activate efforts aimed at the stop the arms and equipment' supply to the warring parties. This will create the conditions in which the technical resources will be exhausted quickly enough, the parties will be depleted and will soon start negotiations.

¹ Кандидат політичних наук, доцент; Українсько-Польський вищий навчальний заклад «ЦентральноЄвропейський університет», 01030, Київ, вул. Рейтарська, 19А

² PhD in political sciences, associate professor; UkrainianPolish higher educational institution «Central European university», 19A, Reitarska Str., Kyiv, 01030, Ukraine

³ Кандидат политических наук, доцент; Украинско-Польское высшее учебное заведение «ЦентральноЕвропейский университет», 01030, Киев, ул. Рейтарская, 19А
E-mail: sefinrof@ipnet.ua

Keywords: positions; interests; contradictions; the negotiation process; military interference; constructive dialogue

Перспективы урегулирования конфликта в Сирии в контексте обострения российско-американских отношений

А.С. Вонсович³

Статья посвящена исследованию перспектив урегулирования конфликта в Сирии в контексте обострения российско-американских отношений. Определено, что конфликт в Сирии, который начался весной 2011 г. гражданской войны между Сирийской действующей армией, формированиями «умеренной» сирийской оппозиции, курдскими регионалистами, а также разного рода исламистскими террористическими группировками (ИГИЛ, Фронт ан-Нусра и др.), достаточно быстро перерос в многосторонний вооруженный конфликт с иностранным вмешательством. Выяснено, что после вмешательства в конфликт России и США он приобрел еще большую сложность, противоречивость и остроту; результатом этого стало также и непосредственное обострение отношений между ними, которое, на сегодняшний день, привело к возобновлению силового противостояния. Установлено, что перспективы урегулирования конфликта в Сирии в контексте обострения российско-американских отношений являются сложно прогнозируемыми и противоречивыми. Аргументирован тезис о том, что позитивное урегулирование конфликта будет зависеть от того, насколько непосредственные стороны конфликта и внешние участники будут заинтересованы в стабилизации ситуации в ближневосточном регионе и от того, насколько они будут практически активными касательно выполнения тех предложений, которые исходят от международных организаций и стран.

Ключевые слова: позиции; интересы; противоречия; переговорный процесс; военное вмешательство; конструктивный диалог

Peer-reviewed, approved and placed: 03.09.2016.

Постановка проблеми. Основною проблемою, яку досліджує автор у даній статті, є визначення впливу загострення російсько-американських відносин на перспективи врегулювання конфлікту в Сирії. Дослідження даної проблеми є важливим з точки зору з'ясування інтересів і намірів Росії та Сполучених Штатів у конфлікті, які призвели до ескалації напруженості. Актуальним видається аналіз позицій безпосередніх учасників конфлікту, які обумовлюють складність і суперечливість процесу мирного врегулювання.

Аналіз досліджень і публікацій. У даній статті автором були використані матеріали вітчизняних та зарубіжних ЗМІ, в яких були розкриті актуальні питання розвитку конфліктної ситуації в Сирії, а також позиції Російської Федерації та Сполучених Штатів Америки. Серед зарубіжних авторів цікавими, з точки зору дослідження обраної проблематики, стали публікації С. Берко, Т. Боумана, С. Гуттермана, С. Мамонтова, Х. Купер, Р. Спенсера та ін.

Мета дослідження – дослідити перспективи врегулювання конфлікту в Сирії у контексті загострення російсько-американських відносин.

Виклад основного матеріалу. Конфлікт в Сирії, який почався навесні 2011 р. громадянською війною між Сирийською діючою армією, формуваннями «поміркованої» сирийської опозиції (Вільна сирийська армія), курдськими регіоналістами (Загони народної самооборони), а також різного роду ісламістськими терористичними угрупованнями (ІДІЛ, Фронт ан-Нусра та ін.), досить швидко переріс у багатосторонній збройний конфлікт із іноземним втручанням. Після цього він перетворився на одне із найбільших, на сьогоднішній день, у світі осередків небезпеки. Провідними зовнішніми «гравцями» виступають Російська Федерація, яка підтримує правлячий режим президента Б. Асада, та Сполучені Штати Америки,

які підтримують Національну коаліцію сирийських революційних та опозиційних сил, діяльність якої спрямована на повалення режиму діючого президента країни. Після втручання у конфлікт цих країн він набув ще більшої складності, суперечності та гостроти. Результатом цього стало також і безпосереднє загострення відносин між Росією та США, яке, на сьогоднішній день, призвело до суттєвого погіршення відносин, а також до відновлення силового протистояння.

Зрозуміло, що така ситуація потребує якомога більш швидкого вирішення, але шанс врегулювати цей конфлікт на основі спільних зусиль та координаційних дій міжнародного співтовариства було втрачено, внаслідок чого сьогодні процес врегулювання видається вкрай складним. Актуальним, на думку автора, вбачається аналіз позицій безпосередніх учасників конфлікту та його зовнішніх «партнерів» з метою кращого розуміння намірів сторін.

Позиція президента Сирії Б. Асада полягає у недопущенні федералізації країни [1] та протидії посиленню терористичної активності відносно правлячого режиму [2]. Під терміном «терористи» він розуміє всі політичні та військові сили, які виступають за зміну цього режиму [2]. Починаючи з 17 липня 2000 р., тобто з моменту обрання його в якості президента, він активно обстоював національні інтереси та цінності в контексті цілісності і неподільності країни, а також активно розвивав співробітництво відносно зміцнення безпеки в регіоні та в Сирії. На сьогоднішній день його позиція залишається незмінною, але знаходить значний супротив з боку його опонентів, що призводить до появи ряду нових протиріч.

Що стосується сирийської опозиції, то вона являє собою низку різних угруповань в Сирії, які закликають до зміни діючого політичного режиму і виступають проти правління партії Баас, яку очолює Б. Асад.

Сам термін «опозиція», як правило, використовується по відношенню до традиційних політичних сил, тобто для угруповань, які мають історію боротьби проти існуючого сирійського режиму, а не для позначення взагалі всіх учасників повстання проти Б. Асада. Першими групами, які склали основу опозиції, були «протестні комітети». Вони були створені в квітні 2011 р., коли протести перейшли із фази спонтанно виникаючих до фази організованих. Сьогодні сирійська опозиція активно обстоює наступний варіант розвитку подій: повинні були розпочатись шестимісячні перемовини, впродовж яких має бути утворена перехідна адміністрація із представників опозиції, уряду та громадянського суспільства; від президента Б. аль-Асада вимагатиметься покинути свій пост по завершенні цих 6 місяців; після цього перехідний орган продовжуватиме керувати країною ще 18 місяців, на завершення яких призначаються вибори [5]. Інших варіантів не розглядається. Така позиція напругу суперечить планам діючого президента, а відтак можна передбачити, що її втілення на практиці видаватиметься вкрай складним.

Відносно курдських регіоналістів, які є представниками Сирійського Курдистану, потрібно зазначити наступне: починаючи з літа 2012 р. територія Сирійського Курдистану контролюється Вищою курдською радою і пов'язана із ним збройними формуваннями (під контролем уряду Б. Асада частково залишилися тільки міста Хаске та Ель-Камішли) [6]. В листопаді 2013 р. було створено Регіональний Уряд, до складу якого увійшли курди, ассирійці та араби [7]. Основною вимогою – створення курдської автономії. 17 березня 2016 р. було проголошено про створення автономії в складі трьох кантонів: аль-Джазіра (мухафаза Хаске), Кобані (Айн-ель-Араб) та Афрін (мухафаза Алеппо) [13]. Подальше існування автономії видається вкрай проблематичним, адже курдські Загони народної самооборони визнаються багатьма країнами як терористичні угруповання. З іншого боку, курди борються із сирійськими джихадистами, в цьому їх підтримують і Росія, і США. Що стосується Б. Асада, то між ними існує певний паритет: так, наприклад, під час боїв навколо Алеппо курдські підрозділи вступали в конфлікт з сирійськими повстанцями. Виходячи з цього, подальші дії курдських регіоналістів визначатимуться динамікою розвитку конфлікту та позиціями сторін.

Тактикою ісламістських терористичних угруповань є насильницькі дії по відношенню до опонентів (опозиції), які підкріплюються ідеологічними догмами та знаходять своє виправдання в трактуваннях віровчення. Також вона спрямована на захист ісламського світу проти впливу чи агресії не мусульманських країн, в особливості західного світу. Позицією, якої дотримуються ІДІЛ, Фронт ан-Нусра та інші організації, є створення єдиної ісламської держави, а також боротьба із усіма «невірними». Така достатньо радикальна позиція та зухвалість дій наповнюють сирійський конфлікт додатковими негативними аспектами та проблемами, що, в свою чергу, ускладнюють переговорний процес.

Проаналізувавши позиції учасників конфлікту, стає зрозумілим, що на швидке врегулювання ситуації очікувати не варто. Такі чинники, як розбіжність у поглядах та позиціях, антагоністичні настрої, непримиренність, агресивність поведінки, превалювання силового фактора, терористична активність та ряд інших не дозволяють стверджувати продуктивність процесу примирення сторін. Важливу роль у цьому, також грають і позиції двох основних зовнішніх учасників – Росії та США, які своїми діями ускладнюють внутрішню ситуацію в Сирії, а також затягують процес мирного врегулювання. Саме загострення російсько-американських відносин і є одним із ключових негативних зовнішніх чинників, який не дає можливості встановити конструктивний стратегічний діалог між конфліктуючими сторонами. Процес подальшого врегулювання залежатиме від того, наскільки швидко зможуть знайти порозуміння російська та американська сторони відносно ключових питань конфлікту.

Перед тим як перейти до перспектив врегулювання конфлікту в Сирії, доцільним, на думку автора, видається дослідження позицій Російської Федерації та Сполучених Штатів Америки.

З початку громадянської війни в Сирії в 2011 р. Росія надала дипломатичну підтримку Б. Асаду, блокуючи (разом із Китаєм) у Раді Безпеки ООН проекти резолюцій західних та арабських країн, так як ці резолюції давали можливість санкцій або воєнної інтервенції проти уряду Б. Асада. Росія підтримала сирійську владу поставками зброї, воєнної техніки та боєприпасами, а також навчаннями та воєнними радниками [10]. У вересні 2015 р. Рада Федерації затвердила використання російських військових в Сирії для боротьби з тероризмом у відповідь на прохання президента Б. Асада [11]. Президент США Б. Обама заявив, що російські удари спрямовані не тільки проти Ісламської держави (ІДІЛ), але і проти інших повстанських груп, які входять до коаліції Армії завоювання [14]. Саме з цього періоду і починається поступове нарощування напруженості у відносинах між Росією та США відносно «сирійського питання». Подальші дії Росії дедалі більше ускладнювали дипломатичний та воєнно-політичний діалог із США і призвели, на сьогоднішній день, до досить суттєвого загострення відносин. Погляди на врегулювання ситуації стають ще більш діаметрально протилежними, що негативним чином позначається на розвитку конфлікту і робить його ще більш складним.

Інтервенція Сполучених Штатів Америки в Сирію являє собою воєнне втручання поряд із іншими західними та арабськими державами (Велика Британія, Франція, Саудівська Аравія, Катар, Туреччина) в громадянську війну в Сирії з офіційно задекларованою метою боротьби проти терористичної ісламської організації «Ісламська держава» (ІДІЛ), а також пов'язаних із «Аль-Каїдою» угруповань «Фронт ан-Нусра» та «Хорасан». Її практична діяльність полягає у нанесенні ракетно-бомбових ударів по населених пунктах та базах, які контролюються вищезазначеними організаціями. Операція проводиться без офіцій-

ної згоди чинного сирійського керівництва. Із самого початку громадянської війни в Сирії ЦРУ за наказом президента США Б. Обама надавало активну підтримку «поміркоvanій» опозиції. Повстанцям надавалась нелетальна воєнна допомога, але пізніше вона була доповнена фінансуванням та навчанням повстанських формувань [8; 12; 15]. У своєму зверненні до нації 10 вересня 2014 р. Б. Обама заявив про намір бомбардувати ІДІЛ в Сирії та навчати повстанців за згодою Конгресу або без неї. Також він анонсував створення більш широкої коаліції проти ІДІЛ [3]. Починаючи з 22 вересня 2014 р. ВПС США та їх союзники розпочали нічні бомбардування територій, які були зайняті бойовиками ІДІЛ [9]. З цього моменту розпочинається активна критика Росії відносно дій США і нарощування антагоністичних настроїв. Сполучені Штати активно втручаються у конфлікт і це створює ряд перешкод на шляху реалізації російських інтересів. Все це поступово призводить до розходження у поглядах відносно процесу врегулювання і зняття напруженості у конфлікті. На сьогоднішній день США продовжують вести активну боротьбу із ІДІЛ та іншими терористичними угрупованнями і постійно звинувачують Росію в агресивній та зухвалій поведінці. Це проявляється у нанесенні бомбових ударів по позиціях опозиційних сил, від чого, дуже часто, страждає мирне населення. Як Сполучені Штати, так і Росія намагаються знайти найменший привід для звинувачення один одного в протиправних діях з метою виставити один одного у непристойному вигляді. Така діяльність призводить сьогодні до ускладнення переговорного процесу і посилення напруженості.

Переходячи до перспектив урегулювання конфлікту в Сирії, потрібно зазначити, що за існуючої ситуації цей процес видається вкрай складним. Вищезазначена розбіжність інтересів та поглядів як безпосередніх учасників, так і ключових «гравців» Росії та США не дозволяють зараз говорити про наявність компромісу та конструктивного діалогу. Якщо їх не буде досягнуто найближчим часом, то це може призвести до непередбачуваних наслідків, наприклад до розширення «географії» конфлікту, тобто його перенесення на інші території.

Подальше загострення російсько-американських відносин може призвести до виникнення між цими країнами відкритого силового протистояння, про яке, останнім часом, починають говорити все частіше. Таке протистояння не тільки ускладнить перебіг конфлікту, але і створить ряд додаткових проблем, які негативним чином позначатимуться на динаміці переговорного процесу. Багато чого в контексті врегулювання конфлікту та подальшого розвитку російсько-американських відносин залежатиме від результатів президентських виборів, які пройдуть в США 8 листопада 2016 р. Основні виборчі «баталії» матимуть місце між проамерикансько орієнтованим кандидатом від Демократичної партії Х. Клінтон та більш проросійськи орієнтованим кандидатом від Республіканської партії Д. Трампом. Перемога одного із кандидатів може змінити не тільки внутрішній та

зовнішній курси США в цілому, повпливати на стан відносин з Росією, але і значним чином позначитись на подальшому розвитку ситуації у Сирії. Важливим в цьому буде той курс, якого дотримуватиметься нове керівництво Сполучених Штатів і наскільки він буде конструктивним щодо врегулювання конфлікту.

Важливою залишатиметься роль Організації Об'єднаних Націй в процесі досягнення згоди у конфлікті. 28 квітня 2016 р. спеціальний посланець ООН з Сирії С. де Містурта заявив про те, що Організація Об'єднаних Націй закликала Сполучені Штати і Росію вплинути на сторони конфлікту в Сирії, щоб зупинити збройні зіткнення [4]. Також він закликав «перезапустити» переговорний процес по врегулюванню конфлікту в Сирії [4]. Актуальним в цьому є те, наскільки обидві сторони прислухаються до цього закликів і зможуть досягти згоди щодо «перезапуску» переговорів. Не менш важливим є те, наскільки це буде відповідати їх інтересам та намірам. Виходячи із нинішньої ситуації, видається складним передбачити подальшу поведінку російської та американської сторін як у переговорному процесі, так і в конфлікті в цілому. Поки що сторони проводять «свою гру» і не виявляють особливої зацікавленості у трансформації переговорного процесу в конструктивний бік. Відтак, можна лише сподіватись на те, що ООН, в перспективі, зможе запровадити більш дієві практичні механізми та інструменти врегулювання конфлікту в Сирії.

Висновки. Узагальнюючи вищезазначене, потрібно зауважити на тому, що загострення російсько-американських відносин негативним чином впливає на врегулювання конфлікту в Сирії, а також ускладнює процес визначення перспектив досягнення миру. Це проявляється у протилежності позицій, а також переслідуванні власних інтересів і цілей. Підтримка Росією та США двох ворогуючих «таборів» не сприяє зараз і навряд чи буде сприяти в перспективі швидкому досягненню миру в цьому конфлікті. Ситуація ускладнюється і тим, що якщо і надалі двосторонні відносини відбуватимуться в контексті антагоністичних, це може призвести до розширення «географії» конфлікту або до переростання цього конфлікту в інший. Це негативним чином може позначитись в цілому на безпековій ситуації в регіоні Близького Сходу, а також стати приводом для більшої активізації терористичних угруповань.

З метою недопущення розвитку такого сценарію, потрібно спрямовувати колективні зусилля як країн, так і міжнародних організацій, в першу чергу, на примирення Російської Федерації та Сполучених Штатів Америки. Цей процес є важко здійсненним, враховуючи існуючу ситуацію, але до цього потрібно прагнути, аби не допустити подальшої ескалації напруженості.

Зрозумілим є і той факт, що доти, поки триватиме підтримка режиму Б. Асада та «поміркоvanой» сирійської опозиції, конфлікт відбуватиметься у відкритій формі. В цьому відношенні потрібно активізувати зусилля щодо припинення постачання озброєнь та техніки ворогуючим сторонам. Це створить умови, в яких технічні ресурси будуть достатньо

швидко вичерпані, сторони будуть виснажені і зможуть швидше сісти за стіл переговорів.

Важливим буде і те, якими виявляться результати президентських виборів у США. В залежності від того, хто з кандидатів переможе, таким й буде подальше відношення до сирійського конфлікту. Також це неминуче позначиться і на американо-російських відносинах, особливо щодо взаємодії у війсьній сфері та сфері безпеки. Головним залишатиметься питання про те, чи буде відновлено стан довіри і стратегічного співробітництва, чи відносини набуватимуть подальшого деструктивізму.

Враховуючи всі чинники, можна зазначити, що

перспективи врегулювання конфлікту в Сирії в контексті загострення російсько-американських відносин є важкопрогнозованими та суперечливими. Все залежатиме від того, наскільки безпосередні сторони конфлікту та зовнішні учасники будуть зацікавлені у стабілізації ситуації в близькосхідному регіоні і від того, наскільки вони будуть практично активними щодо виконання тих пропозицій, які надходять від міжнародних організацій та країн. Все це, в своїй сукупності, повинно позитивним чином посприяти розвитку подальшого конструктивного, стратегічно виваженого та взаємозацікавленого врегулювання конфлікту в Сирії.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ:

1. Асад виступає проти федералізації Сирії [Електронний ресурс] // Hromadske. – Режим доступу: <http://hromadske.ua/posts/asad-vystupaie-proty-federalizatsii-syrii> (30.03.2016). – Назва з екрана.
2. Асад готовий припинити вогонь у Сирії лише на своїх умовах [Електронний ресурс] // Еспресо. – Режим доступу: http://espreso.tv/news/2016/02/21/asad_gotovyy_prypnyty_vogon_u_syriyi_lyshe_na_svoyikh_umovakh (21.02.2016). – Назва з екрана.
3. Жигалкин Ю. Война с террором. Кто теперь враг? [Электронный ресурс] / Ю. Жигалкин // Радио «Свобода». – Режим доступа: <http://www.svoboda.org/a/usa-today-obama-isis/26581349.html> (13.09.2014). – Название с экрана.
4. ООН закликала США і Росію «перезапустити» переговорний процес щодо Сирії [Електронний ресурс] // 112.ua. – Режим доступу: <http://ua.112.ua/svit/oon-zaklykala-ssha-i-rosiiu-perezapustyty-perehovnyi-protses-shchodo-syrii-308466.html> (28.04.2016). – Назва з екрана.
5. Сирійська опозиція висунула свої вимоги до припинення вогню в країні [Електронний ресурс] // Укрінформ. – Режим доступу: <http://www.ukrinform.ua/rubric-politycs/2079367-sirijska-opozicia-visunula-svoi-vimogi-do-pripinenna-vognu-u-kraini.html> (08.09.2016). – Назва з екрана.
6. Abdulmajid A. Armed Kurds Surround Syrian Security Forces in Qamishli [Electronic resource] / A. Abdulmajid // Rudaw. – Regime to access: <http://web.archive.org/web/20120824203728/http://www.rudaw.net/english/news/syria/4984.html> (22.07.2012). – Title from screen.
7. Berko S. Burhan Ghalioun: There Is No Such Thing As Syrian Kurdistan [Electronic resource] / S. Berko / Kurdistan National Assembly – Syria. – Regime to access: http://www.kurdnas.com/en/index.php?option=com_content&view=article&id=449:burhan-ghalioun-there-is-no-such-thing-as-syrian-kurdistan&catid=3:newsflash&Itemid=54. – Title from screen.
8. Bowman T. CIA Is Quietly Ramping Up Aid To Syrian Rebels, Sources Say [Electronic resource] / T. Bowman, A. Fordham // NPR. – Regime to access: <http://www.npr.org/sections/parallels/2014/04/23/306233248/cia-is-quietly-ramping-up-aid-to-syrian-rebels-sources-say> (23.04.2014). – Title from screen.
9. Cooper H. Airstrikes by U.S. and Allies Hit ISIS Targets in Syria [Electronic resource] / H. Cooper, E. Schmitt // The New York Times. – Regime to access: http://www.nytimes.com/2014/09/23/world/middleeast/us-and-allies-hit-isis-targets-in-syria.html?_r=0 (22.09.2014). – Title from screen.
10. Gutterman S. Russia won't back U.N. call for Syria's Assad to go [Electronic resource] / S. Gutterman // Reuters. – Regime to access: <http://www.reuters.com/article/us-syria-russia-idUSTRE80Q0I620120127> (27.01.2012). – Title from screen.
11. Mamontov S. Russian parliament unanimously approves use of military in Syria to fight ISIS [Electronic resource] / S. Mamontov // TV-Novosti. – Regime to access: <https://www.rt.com/news/317013-parliament-authorization-troops-abroad/> (30.09.2015). – Title from screen.
12. Spencer R. US-backed head of Free Syria Army voted out [Electronic resource] / R. Spencer // The Telegraph. – Regime to access: <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/middleeast/syria/10644538/US-backed-head-of-Free-Syria-Army-voted-out.html> (17.02.2014). – Title from screen.
13. Syria civil war: Kurds declare federal region in north [Electronic resource] / Aljazeera. – Regime to access: <http://www.aljazeera.com/news/2016/03/syria-civil-war-kurds-declare-federal-system-north-160317111902534.html> (17.03.2016). – Title from screen.
14. Syrian crisis: Russia air strikes 'strengthen IS' [Electronic resource] / BBC News. – Regime to access: <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-34431027> (02.10.2015). – Title from screen.
15. Youssef N. Syrian Rebels Describe U.S.-Backed Training in Qatar [Electronic resource] / N. Youssef // Frontline. – Regime to access: <http://www.pbs.org/wgbh/frontline/article/syrian-rebels-describe-u-s-backed-training-in-qatar/> (26.05.2014). – Title from screen.

REFERENCES:

1. Asad vystupaie proty federalizatsii Syrii [Assad is against the federalization of Syria]. Regime to access: <http://hromadske.ua/posts/asad-vystupaie-proty-federalizatsii-syrii> (30.03.2016).
2. Asad hotovyi prypnyty vohon u Syrii lyshe na svoikh umovakh [Assad is ready to cease the war in Syria only on its own terms]. Regime to access: http://espreso.tv/news/2016/02/21/asad_gotovyy_prypnyty_vogon_u_syriyi_lyshe_na_svoyikh_umovakh (21.02.2016).
3. Zhyhalkyn Yu. Voina s terrorom. Kto teper vrag? [War against terror. Who is now the enemy?]. Regime to access: <http://www.svoboda.org/a/usa-today-obama-isis/26581349.html> (13.09.2014).

4. OON zaklykala SSHA i Rosiiu «perezapustyty» perehovornyi protses shchodo Syrii [UN called on US and Russia to «reset» the negotiation process about Syria]. Regime to access: <http://ua.112.ua/svit/oon-zaklykala-ssha-i-rosiiu-perezapustyty-perehovornyi-protses-shchodo-syrii-308466.html> (28.04.2016).
5. Syriiska opozytisia vysunula svoi vymohy do prypynnennia vohniu u kraini [The Syrian opposition put forward its demands for a ceasefire in the country] Regime to access: <http://www.ukrinform.ua/rubric-politycs/2079367-sirijska-opozicia-visunula-svoivimogi-do-pripinenna-vognu-u-kraini.html> (08.09.2016).
6. Abdulmajid, A. Armed Kurds Surround Syrian Security Forces in Qamishli. Regime to access: <http://web.archive.org/web/20120824203728/http://www.rudaw.net/english/news/syria/4984.html> (22.07.2012).
7. Berko, S. Burhan Ghalioun: There Is No Such Thing As Syrian Kurdistan. Regime to access: http://www.kurdnas.com/en/index.php?option=com_content&view=article&id=449:burhan-ghalioun-there-is-no-such-thing-as-syrian-kurdistan&catid=3:newsflash&Itemid=54.
8. Bowman, T., Fordham, A. CIA Is Quietly Ramping Up Aid To Syrian Rebels, Sources Say. Regime to access: <http://www.npr.org/sections/parallels/2014/04/23/306233248/cia-is-quietly-ramping-up-aid-to-syrian-rebels-sources-say> (23.04.2014).
9. Coope,r H., Schmitt, E. Airstrikes by U.S. and Allies Hit ISIS Targets in Syria. Regime to access: http://www.nytimes.com/2014/09/23/world/middleeast/us-and-allies-hit-isis-targets-in-syria.html?_r=0 (22.09.2014).
10. Gutterman, S. Russia won't back U.N. call for Syria's Assad to go. Regime to access: <http://www.reuters.com/article/us-syria-russia-idUSTRE80Q01620120127> (27.01.2012).
11. Mamontov, S. Russian parliament unanimously approves use of military in Syria to fight ISIS. Regime to access: <https://www.rt.com/news/317013-parliament-authorization-troops-abroad/> (30.09.2015).
12. Spencer, R. US-backed head of Free Syria Army voted out. Regime to access: <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/middleeast/syria/10644538/US-backed-head-of-Free-Syria-Army-voted-out.html> (17.02.2014).
13. Syria civil war: Kurds declare federal region in north. Regime to access: <http://www.aljazeera.com/news/2016/03/syria-civil-war-kurds-declare-federal-system-north-160317111902534.html> (17.03.2016).
14. Syrian crisis: Russia air strikes 'strengthen IS'. Regime to access: <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-34431027> (02.10.2015).
15. Youssef N. Syrian Rebels Describe U.S.-Backed Training in Qatar. Regime to access: <http://www.pbs.org/wgbh/frontline/article/syrian-rebels-describe-u-s-backed-training-in-qatar/> (26.05.2014).